

ve endişeleriyle uzaklaşmamıştır ondan, fiziksel olarak da uzaklaşmıştır. Artık ne fiziksel, ne de duygusal olarak dönebilme imkanı kalmıştır ona. İşte sorun da burada ortaya çıkar: Bu uzaklık nasıl aşılanacak, bu farklı ve yabancı dünya nasıl anlaşılacaktır? Bunun yolu nedir? Yazar ne yaparsa onu anlamış olur? Nasıl bir anlama tavrı içine girerse çocukluğa yaklaşmış olur? Bu, çocuğun gözü ile bakabilmeyi, onun yüreği ile hissedebilmeyi, onun aklı ile düşünebilmeyi, onun dili ile söyleyebilmeyi ve bütün bunları sağlayacak büyük ilgi ve empati gücünü gerektiren bir durumdur. Bu nedenle bir yetişkin için çocuk edebiyatı konusunda ürün vermek, özel mi özel bir ilgi ve yetenek isteyen bir konudur.

Yazar, çocuğun gözü ile nasıl görecek, çocuğun aklı ile nasıl düşünecek, çocuğun yüreği ile nasıl hissedecek, çocuğun dili ile nasıl söyleyecektir? “Çocuğun dili ile söylemek” çocuk edebiyatı alanında ortaya çıkabilecek tartışmaların esasını oluşturur. İçinde çocuk ve çocukluk geçen bir ürün çocuk edebiyatı zannedildiği için, çocuğun dili ile söyleme göz ardı edilir. Oysa çocuk edebiyatı, çocuğun dili ile söyleyen bir edebiyattır. Çocuğun dili ile söylemek, çocuğun dilini anlamayı gerektirir. Bu, çocuğa büyüklerin dili ile seslenmenin önüne geçen bir durumdur. Çocuk edebiyatçısının görevi, Erasmus’un deyişi ile vaktisiz hikmetle insanları şaşırta bir “galat-ı tabiat” yaratmak değil, çocuğun içindeki çocukluğu keşfetmektir. Bunun dışında bir tutum, çocuk edebiyatının imkanı olan çocukluğu, çocukluğun dilini, çocukluğun mantığını, kısaca onun tabiatını bozacak ve bu şekilde bir “galat-ı tabiat” ortaya çıkaracaktır. Bu, çocuk edebiyatının temel ilkelerinden biri olan yalınlığı, yani doğallığı ve içtenliği yok eden, çocukluğu kendi toprağından koparan bir tutum olacaktır. Bu doğallığı, içtenliği ve yalınlığı sağlayabilmenin tek yolu, çocuğun dünyasını “çocuğun dili” ile söylemektir. “Çocuğun dili ile söylemek”, çocuğun aklı ile düşünebilmeyi, çocuğun mantığı ile sorgulayabilmeyi ve çocuğun bakışları ile algılayabilmeyi gerektirir.

4. Çocuğu Anlamanın Hermeneutik Boyutları

Piaget, çocukluğun mantığını kavrayabilmek için çocuklarla konuşmanın, aralarında bulunarak onları gözlemlenmenin yeterli olacağını söyler.¹⁹ Bu yaklaşım bir bilim adamı için yeterli olabilir, ama bir çocuk edebiyatçısı daha fazlasına ihtiyaç duyar. Çünkü o her şeyden önce bir sanatçıdır ve bu alanda eser verebilmek için çocukluğu yalnız aklı ile değil, yüreği ile de hissetmesi gerekir. Peki bu nasıl olacaktır? Bu sorunun cevabına geçmeden önce çocukluğu, hermeneutik açıdan bir “metin” haline getirmeye imkan tanıyacak ifadelere sahip olmak gerekir.

Metin, her şeyden önce anlamı olan bir ifadedir, bir anlamın söz veya davranışla dışa vurulmasıdır. İnsan tarafından üretilen her metin, biçimin ve içeriğin bir sentezidir. Biçimini, sözel ve gramatik yapı oluşturur. İçeriğinde ise bir düşünce, bir anlam bulunur. Anlam form kazanarak metin haline gelir. İnsanın duyguları, düşünceleri, yaşam deneyimleri, kısaca anlam dünyası, yukarıda da değinildiği gibi, ister bir yazıda, ister bir sanat eserinde, ister bir mimaride, ister bir minyatürde, ister bir davranışta ifade bulsun, metin haline gelir. Bu metinler, kendilerine özgü dünyalarıyla,